

Nyhetsbrev från ITPS kontor i Washington D.C. november 2007

När Lucia närmar sig ägnar sig de flesta utlandssvenskar åt ett ohämmat glöggdrickande och pepparkaksätande (proportionerligt mot avståndet till hemlandet), svenskarna i Washington utgör heller inget undantag och IKEA:s matbutik gör lysande affärer. Förutom lussetågen är det också perioden för oss här på ambassaden och ITPS då vi under en dag får förmånen att umgås med de amerikanska nobelpristagarna, som kommer till Washington för att ta emot presidentens gratulationer. I samband med det ordnade vi häromveckan för andra året i rad ett tvärvetenskapligt seminarium med dem à la "Snillen spekulerar" i House of Sweden, vilket även i år blev mycket lyckat. Läs mer om seminariet på ITPS hemsida.

Som en del av nobelprisperioden får vi ofelbart också ett antal telefonsamtal till ambassaden och Office of Science (dvs ITPS) från ett antal personer som anser sig orättvist blivit snuvade på priset, eller som vill föreslå någon priskandidat. De senare är lättare att hantera än de förra, även om vi ibland har svårt att övertyga den uppriggande om att vår makt är starkt begränsad vad gäller kandidatvalen. Förra året ringde det dock en vänlig gammal dam som endast artigt ville framföra att hon ansåg att Gore då skulle ha fått fredspriset. Jag lovade att föra detta tips vidare ifall jag skulle stöta på någon i vederbörlig kommitté, och hon lär nog idag tro att hennes kampanj gav snabbt resultat.

Märkligt nog finns det i detta land, som producerar fler nobelpristagare än något annat, en hel del som tvivlar på en vetenskapligt belagd grundläggande teori som Darwins evolutionsteori (dvs teorierna om gemensamt ursprung respektive det naturliga urvalet) och i stället förespråkar kreationism eller "intelligent design". Jag kontaktade Dr Jay Labov från National Academy of Sciences, och Dr Eugenie Scott från National Center for Science Education, som båda gått i bräsch för att hålla stånd mot lagförslag som syftar till att ta bort evolutionsläran från undervisningen, för att få veta mer om situationen i USA idag. De berättade att tidigare lagförslag om att införa kreationism – dvs att Bibelns skapelseberättelse kan bevisas vetenskapligt - kunde motas genom att konstitutionen inte tillåter religiös propaganda i undervisningen. Anhängare till kreationismen utvecklade då en luddig filosofi, "intelligent design" eller ID, med budskapet att vissa biologiska strukturer och processer är för komplexa för att ha kunnat utvecklas genom evolution.

Det största problemet idag är dock inte lagförslag, utan lärare som egenmäktigt väljer att utelämna evolutionsläran i sin undervisning. ID har på så sätt nästlat sig in i skolor över landet, och i två skoldistrikt (Bluffton i Indiana, och Blount County i Tennessee) är lärarna enligt de lokala föreskrifterna tvungna att lära ut ID. Ett domstolsutslag från förra året i Dover, Pennsylvania, förbjöd dock undervisning i ID med hänvisning till dess religiösa grund, men det finns starka krafter som försöker hitta nya vägar för att ta bort evolutions teorin från skolundervisningen.

Med den uppsplittrade och mycket lokala styrningen av skolorna i USA finns det uppenbar risk att fler skoldistrikt i tysthet försöker införa ID och ta bort evolutionsläran. National Center for Science Education är en vakthund för att hindra evolutionsteorimotståndarna att få genomslag och de tillhandahåller information om aktuell status. Läs mer om National Center for Science Education här. NAS kommer tidigt 2008 att publicera rapporten "Science, Evolution, and Creationism" som är en grundligt genomarbetad uppdatering av en liknande rapport från 1999.

Nu över till övriga rapporttips.

Humankapitalet är den enskilt viktigaste faktorn för hög lokal innovationskapacitet. Det menar Federal Reserve Bank i Philadelphia, som undersökt olika lokala parametrars inverkan på innovationskapaciteten mätt i antal patent. Särskilt signifikant är detta i vissa sektorer som t ex läkemedelsindustrin, där också FoU-satsningar vid de lokala universiteten hjälper till att höja innovationskraften. Andra viktiga faktorer är en väl fungerande regional marknad. Intressant nog verkar specialisering inom tillverkande industri hämmande på antalet patentansökningar, medan en specialisering i tjänstesektorn har en positiv inverkan på den lokala innovationsförmågan. Se "Innovation Across U.S. Industries: The Effects of Local Economic Characteristics".

Varför har vissa städer en högre nivå på entreprenörskap än andra? En analys från Harvard University påvisar att också här är humankapitalet den viktigaste orsaken, i form av kompetent och utbildad arbetskraft. Många mindre lokala underleverantörer inverkar också positivt på entreprenörskap i regionen. Läs rapportern här.

Till slut kan nämnas att Department of Commerce i samarbete med Kauffman-stifelsen utvecklar en vad som har ambitionen att bli en heltäckande informationswebb för entreprenörer i takt med att den utvecklas kan den bli en guldgruva för de läsare som till äventyrs själva skulle vilja bli entreprenörer.

Med den globaliserade ekonomin flyttar många tillverkande företag sina fabriker från västländerna till lågkostnadsländer. Går det med ekonomiska och andra incitament locka företagen att stanna kvar? En nyss genomförd analys påvisar att initiativ och bidrag från lokala myndigheter endast marginellt påverkar företagens beslut om omlokalisering av tillverkande industrier. Se "Geographic Redistribution of the U.S. Manufacturing and the Role of State Development Policy".

ITPS har på delvis samma tema i en utvärdering nyligen visat att det är svårt att se några effekter av det svenska regionala utvecklingsbidraget. Läs rapporten här.

Bredband och IT har nu försiktigt börjat dyka upp i några av presidentvalskandidaternas tal och manifest, men det är långt ifrån någon het stridsfråga i debatterna. En rapport från Alliance for Public Technology uppmärksammar behovet av en nationell bredbandsstrategi, och manar till att inkludera bredband i samhällsuppdraget jämte telefoni för att säkerställa ekonomisk och samhällelig utveckling samt undvika digitalt utanförskap, se "Broadband Initiatives: Enhancing Lives and Transforming Communities".

Det i USA oftast framhållna exemplet på regional utveckling med hjälp av bredband och IT är delstaten Kentuckys program Prescription for Innovation som drivs av organisationen ConnectKentucky. Jag reser för övrigt dit i morgon för att på plats studera projektet inom ramen för en delegationsresa som ITPS anordnat för några svenska myndigheter. Det har precis publicerats en utvärdering av satsningen som visar att den utbyggda bredbandstillgången inverkat positivt på antalet skapade arbetstillfällen. Vidare skapas dessa jobb i mer högbetalda yrken vilket är gynnsamt för regionens skattebas. Rapportförfattarna menar också att effekten av bredbandsutbyggnaden blir högst av fylla i de "vita fläckarna", dvs att satsa på att ge områden med ingen eller låg tillgång till bredband prioritet. Se "The Economic Impact of Broadband Deployment in Kentucky".

Några andra intressanta färskrapporter:

- ~ Council on Competitiveness har skrivit om de stigande energiprisernas inverkan på USA:s konkurrenskraft, "The Energy-Competitiveness Relationship".
- ~ AeA Competitiveness Series report, "US Tech Industry Adds 118,500 Jobs in First Half of 2007".
- ~ om USA:s dominerande men minskande roll för globala patent, se "U.S.-Based Global Intellectual Property Creation".

God läsning!

Magnus Härviden

Institutet för Tillväxtpolitiska Studier (ITPS)

Sweden+ heter ITPS nyhetsbrev som även innehåller nyheter från Europa, Asien och Nordamerika, och som kommer en gång i månaden. Det senaste nyhetsbrevet finns på ITPS hemsida, där det också framgår hur du kan prenumerera.

Kontakta mig gärna på magnus.harviden@itps.se för synpunkter.